



## Anvisningar för att förhindra coronavirussmitta vid offentliga tillställningar, vid allmänna sammankomster och vid användningen av offentliga lokaler

### Lagliga grunder och befogenheter

I enlighet med 8 § i lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) ska Regionförvaltningsverket samordna och övervaka bekämpningen av smittsamma sjukdomar inom sitt område. Samkommunen för sjukvårdsdistriktet ska styra och stödja bekämpningen av smittsamma sjukdomar i kommunerna och vid verksamhetsenheter inom socialvården och hälso- och sjukvården, utveckla diagnostiseringen och behandlingen av smittsamma sjukdomar på regional nivå samt utreda epidemier i samarbete med kommunerna. Regionförvaltningsverket och samkommunerna för sjukvårdsdistriktet i dess område ska samarbeta för att bekämpa smittsamma sjukdomar. Regionförvaltningsverket fattar de administrativa besluten enligt lagen om smittsamma sjukdomar med hjälp av den expertis som finns i samkommunen, i specialupptagningsområdet och vid Institutet för hälsa och välfärd.

Enligt 9 § i lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) ansvarar kommunen för att samordna arbetet som en del av folkhälsoarbetet på det sätt som fastställs i folkhälsolagen (66/1972), i hälso- och sjukvårdslagen och lagen om smittsamma sjukdomar. Bekämpande av smittsamma sjukdomar omfattar enligt lagen förebyggande, tidigt konstaterande och uppföljning av smittsamma sjukdomar, behövliga åtgärder för utredning eller bekämpning av epidemier samt undersökning, vård och medicinsk rehabilitering av den som insjuknat eller misstänks ha insjuknat i en smittsam sjukdom samt bekämpning av vårdrelaterade infektioner.

### Syftet med anvisningarna

Den 6 maj 2020 utfärdade statsrådet ett principbeslut om en hybridstrategi för hanteringen av coronakrisen. Den 7 september 2020 utfärdade social- och hälsovårdsministeriet en handlingsplan som ska vara ett styrmedel för att genomföra rekommendationerna och begränsningarna i hybridstrategin. Syftet med dessa

anvisningar är att offentliga tillställningar, allmänna sammankomster och möten ska kunna ordnas tryggt inomhus, eller på avgränsade områden utomhus, och att stödja en trygg användning av offentliga lokaler medan coronaepidemin pågår. Genom att följa anvisningarna kan man förebygga smitta och minska antalet exponerade.

I anvisningarna beskrivs allmänna förutsättningar för att förhindra spridningen av Covid-19 och begränsa antalet exponerade. Utgående från dessa förutsättningar kan de som arrangerar tillställningar och verksamhet utarbeta egna, mer detaljerade rekommendationer för specifika situationer, verksamheter eller tillställningar. På större platser där tillställningar ordnas kan det samtidigt finnas flera mindre grupper av människor som inte är i närlinje med varandra.

Enligt 9 § i lagen om smittsamma sjukdomar kan lokala och regionala myndigheter bistå vid utarbetandet av mer specifika rekommendationer. Arrangörerna ska planera och bedöma möjligheterna att förhindra smittspridningen innan de beslutar att ordna och genomför tillställningen eller verksamheten.

För arrangörer som är arbetsgivare finns det särskilda föreskrifter om skyldigheten att skydda anställda. När det gäller personer som arbetar i offentliga lokaler grundar sig säkerhetsåtgärderna på arbetsgivarens riskbedömning. Arbetshälsovården stöder arbetsgivaren i riskbedömningen.

## **Kom inte till offentliga tillställningar, allmänna sammankomster eller offentliga lokaler med symptom**

Coronaviruset orsakar luftvägsinfektion med symptom som bland annat hosta, halsont, feber, andnöd, muskelsmärta, magsymtom och huvudvärk (<https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar-och-vaccinationer/sjukdomar-och-bekampning/sjukdomar-och-sjukdomsalstrare-a-o/coronaviruset-covid-19>). Man får inte komma till offentliga tillställningar, allmänna sammankomster eller offentliga lokaler där andra människor samtidigt närvarar om man har några som helst symptom som tyder på smitta.

Arrangören har en skyldighet att följa det regionala epidemiläget. Om det inte går att undvika närlinje under hela tillställningen ska arrangören rekommendera användning av munskydd i enlighet med anvisningarna som Institutet för hälsa och välfärd har utfärdat.

## **Personer i riskgrupper**

Det rekommenderas att personer som hör till riskgrupperna undviker närlinje medan epidemin pågår, och därför avråds dessa personer från att delta i offentliga tillställningar, allmänna sammankomster eller verksamhet i offentliga lokaler. Om det är nödvändigt att delta ska trygga avstånd och hygienrekommendationerna iakttas.

Riskgrupper för allvarlig coronavirussjukdom: <https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar-och-vaccinationer/aktuellt/aktuellt-om-coronaviruset-covid-19/vanliga-fragor-om-coronaviruset-covid-19>

## Onödig fysisk kontakt ska undvikas

Coronavirus smittar främst genom droppsmitta

(<https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar-och-vaccinationer/sjukdomar-och-bekampning/sjukdomar-och-sjukdomsalstrare-a-o/coronaviruset-covid-19>). För att förhindra smitta ska icke-nödvändiga fysiska kontakter undvikas.

- I syfte att undvika närkontakter bör möjligheterna att upprätthålla säkerhetsavstånd vid offentliga tillställningar, allmänna sammankomster och i offentliga utrymmen tryggas så att det kan hållas 1–2 meters avstånd mellan människor eller grupper. Med grupper avses här till exempel personer som bor i samma hushåll eller som träffas regelbundet.
- I situationer där det kan uppstå köer bör man påminna folk om säkerhetsavståndet och hjälpa dem att upprätthålla det. Man kan till exempel ha personal och informationstavlor som instruerar om säkerhetsavståndet. Därtill kan man förhindra att det bildas långa köer genom att dela upp när och hur deltagare anländer.
- Risken för droppsmitta förhöjs lätt när man sjunger eller motionerar i grupp, och därför bör vikten av att hålla säkerhetsavstånd inskräpas i dessa och liknande situationer. Om man ropar eller talar med hög röst, till exempel när man hejar på ett lag, ökar risken för droppsmitta.
- Vi rekommenderar att biljetter i första hand säljs på förhand, till exempel genom en webbutik.
- Publiken kan med hjälp av tejpningar, rep eller personal styras så att trängsel undviks.

## God hand- och hosthygien minskar smittorisken

Coronavirus smittar främst genom droppsmitta

(<https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar-och-vaccinationer/sjukdomar-och-bekampning/sjukdomar-och-sjukdomsalstrare-a-o/coronaviruset-covid-19>). Smitta kan förebyggas med hjälp av god handhygien och god hygien då man hostar kan smitta förebyggas. Se till att anställda och besökare får information om rätt sätt att tvätta händer och hosta.

- När du stiger in i en lokal eller ett avgränsat område utomhus ska du gnugga händerna med handsprit. Handsprit ska finnas lätt tillgängligt.

- Händerna ska tvättas med tvål och vatten innan måltider, varje gång du hostat eller nyst och om de är synligt smutsiga. Händerna torkas omsorgsfullt på en torr och ren handduk. Det kan vara en engångsservett i papper eller en handduksrulle där den använda och den rena delen inte vidrör varandra. Om det inte är möjligt att tvätta händerna med tvål och vatten ska du använda handsprit.
- När du hostar eller nyser ska du täcka mun och näsa med en engångsnäsduk som sedan genast kastas bort. Om du inte har en näsduk kan du hosta eller nysa i armvecket. Tvätta därefter händerna.
- Arrangören av en tillställning eller verksamhet kan rekommendera användning av munskydd, beroende på epidemiläget. Den som vill kan också annars använda munskydd med beaktande av anvisningarna för användning.

<https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar-och-vaccinationer/sjukdomar-och-bekampning/anvisningar-for-forebyggande-och-bekampning-av-infektioner/allmanna-hygienregler>

<https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar-och-vaccinationer/aktuellt/aktuellt-om-coronaviruset-covid-19/smitta-och-skydd-coronaviruset/rekommendation-for-medborgare-om-att-anvanda-ansiktsmasker>

<https://www.ttl.fi/sv/information-om-hemmagjorda-ansiktsmasker/>

## Städning

Coronaviruset smittar i huvudsak via droppsmitta, dvs. när en smittad person hostar eller nyser. Det är också möjligt att viruset smittar genom beröring. Coronaviruset lever inte länge i luften eller på ytor.

Använd svagt basiska rengöringsmedel vid städning. I sanitetsutrymmen kan man använda desinficeringsmedel för effektivare städning. Följ Arbetshälsoinstitutets städanvisningar.

- Ytor som till exempel dörrhandtag, armstöd, bord, strömbrytare och kranar torkas av minst en gång om dagen, gärna två gånger dagligen. I lokaler med mycket besökare rekommenderas avtorkning med 2–4 timmars mellanrum.
- Användning av gemensamma datorer eller annan utrustning ska undvikas eller så ska apparaterna rengöras efter varje användning.

<https://www.ttl.fi/sv/stadanvisningar-for-att-forebygga-smitta-av-covid-19>

## **Om det upptäcks coronavirus vid en offentlig tillställning eller allmän sammankomst**

Det är kommunens eller sjukvårdsdistriktets läkare som ansvarar för utredningen av smittkedjor. Om det konstateras coronavirussmitta vid en tillställning, ska det utredas huruvida andra personer har exponerats för smittan. Alla som exponerats ska spåras och hållas i karantän i 14 dygn i enlighet med smittskyddslagen. För att underlätta smittspårningen ska arrangörerna i den mån det är möjligt och med beaktande av lagstiftningen samla in kontaktuppgifter till deltagarna i evenemang eller verksamhet. Det går att minska antalet personer som kan exponeras genom att begränsa antalet deltagare och genom att undvika att olika grupper blandas med varandra vid offentliga tillställningar och allmänna sammankomster.

### **Lägerverksamhet för barn och unga**

- Endast symptomfria personer får delta.
- Lägerverksamheten rekommenderas i grupper om högst 50 personer som är inkvarterade, intar måltider och ägnar sig åt aktiviteter så att de inte kommer i kontakt med andra grupper som eventuellt befinner sig på samma lägerområde vid samma tidpunkt. På så vis begränsas antalet närkontakter under lägret, och spårningen av personer som exponerats för smittan underlättas, om det upptäcks fall av coronavirussmitta på lägret.
- Iaktta allmänna rekommendationer om god hand- och hosthygien samt städning.
- Undvik onödig fysisk kontakt (till exempel att skaka hand eller kramas).
- Om en lägerdeltagare under lägret konstateras ha symptom som passar in på coronavirusinfektion, ska hen hänvisas till ett separat utrymme och vänta där tills det går att lämna lägret. Hen ska utan dröjsmål söka sig till coronavirustest. I fall hen har viruset ska de som exponerats spåras och försättas i karantän. Lägerarrangören ska vara i kontakt med den enhet som lokalt svarar för smittsamma sjukdomar för att få närmare anvisningar.